

Hyvärinen Liisa VM

Lähtettäjä: Paananen Alli [Alli.Paananen@viitasaari.fi]
Lähetetty: 21. elokuuta 2014 14:58
Vastaanottaja: Valtiovarainministerio VM
Aihe: Lausunto hallituksen esitysluonnoksesta uudeksi kuntalaiksi Viitasaari TÄYDENNYSTÄ
Liitteet: Kokousasia.pdf; Liite 1 - Lsuntopyyntokuntalainhallitu.pdf; Liite 2 - Kuntalaki2014hallituksen.pdf; Liite 3 - Liitenro1_yksityiskohtaiset.pdf

Hei!

Tässä täydenny Viitasaaren kaupunginhallituksen päätös 11.8.14 liitteineen. Lisäksi ilmoitamme, että emme ole Viitasaaren nuorisovaltuustolta saaneet oma lausuntoa tässä asiassa.

Viitasaaren kaupunki
Alli M Paananen
Keskitie 10, 44500 Viitasaari
alli.paananen@viitasaari.fi p. 014 - 459 7505

Lähtettäjä: Paananen Alli [<mailto:alli.paananen@viitasaari.fi>]
Lähetetty: 21. elokuuta 2014 14:52
Vastaanottaja: Paananen Alli
Aihe: Lausunto hallituksen esitysluonnoksesta uudeksi kuntalaiksi

Lausunto hallituksen esitysluonnoksesta uudeksi kuntalaki

Kaupunginhallitus 11.08.2014 § 196

Kuntalain kokonaisuudistuksen tavoitteena on uudistaa kuntalaki siten, että siinä otetaan huomioon kuntien muuttuvasta toimintaympäristöstä ja uusista kuntahallinnon rakenteista aiheutuvat muutostarpeet. Uusi kuntalaki korvasi vuoden 1995 kuntalain. Kuntalaki olisi edelleen kunnan hallintoa, päätöksentekomenettelyä ja taloutta koskeva yleislaki. Uudistuksella pyritään vähentämään erityislainsäädännön tarvetta.

Valtiovarainministeriö asetti heinäkuussa 2012 kuntalain kokonaisuudistuksen valmistelua varten parlamentaarisen seurantaryhmän, työvaliokunnan ja neljä valmistelijaostoa: toimielimet ja johtaminen-, demokratia-, talous- sekä kunnat ja markkinat -jaostot. Työvaliokunta on vastannut lainvalmistelusta ja koordinoanut valmistelijaostojen työtä. Jaostot ovat kartoittaneet syksyllä 2013 sähköisellä kyselyllä kuntien näkemyksiä ja kannanottoja valmisteltavasta kuntalaista.

Hallituksen esitysluonnos on valmisteltu jaostojen työn pohjalta.

Valtiovarainministeriö on 8.5.2014 päivätyllä lausuntopyynnöllään pyytänyt mm. kunnilta lausuntoa uudesta kuntalaista. Erityisesti pyydetään lausumaan seuraavista kysymyksistä:

- kunnan toiminnan käsitteestä (6 §)
- kunnan tehtäviä, järjestämisvastuuta ja palvelujen tuottamista koskevista ehdotuksista (7-9 §)
- kuntatalousohjelmasta (12 §)
- kuntavaalien ja valtuuston toimikauden alkamisen ajankohdan muuttamisesta (15 §)
- valtuuston kokoa koskevasta sääntelystä (16 §)
- osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä vaikuttamistoimielimiä kuten nuorisovaltuustoa koskevista ehdotuksista (5 luku);
- kunnan toimielinorganisaation ja johtamisen vaihtoehtoisista organisointitavoista (31, 34 ja 38 §)
- alueellisia toimielimiä koskevista ehdotuksista (37 §)
- kuntastrategiasta (39 §)
- kunnanhallituksen ja kunnanhallituksen puheenjohtajan tehtävistä (40 ja 41 §)
- johtajasopimuksesta (43 §)
- omistajaohjausta ja kuntakonsernin johtamista koskevista ehdotuksista (6 §, 47 - 49 §)
- kuntien yhteistoimintaa koskevista ehdotuksista (8 luku)
- luottamushenkilöiden vaalikelpoisuuteen ehdotetuista muutoksista, erityisesti kunnanhallituksen osalta tytäryhteisöjen hallituksen jäseniä ja puheenjohtajistoa koskevista ehdotuksista (74 § 1 ja 4 mom.)
- päätoimisen ja osa-aikaisen luottamushenkilön asemaa ja luottamushenkilön oikeutta saada vapaata työstään koskevista ehdotuksista (81 ja 82 §)
- sidonnaisuuksien ilmoittamisesta (85 §)
- kunnallisen puoluerahoituksen läpinäkyvyyttä koskevista ehdotuksista (19 § 2 mom. ja 83 § 3 mom.)

- otto-oikeuden rajaamisesta kunnanhallitukselle (93 §)
- toimielinten sähköisiä päätöksentekotapoja koskevista ehdotuksista (99 - 101 §) sekä kunnan ilmoitusten, kunnan toimintaa koskevien tietojen ja pöytäkirjojen julkaisemisesta tietoverkossa (109 ja 110 §, 141 §)
- alijäämän kattamisvelvollisuudesta määrääjässä ja alijäämän kattamisvelvollisuuden ulottamisesta kuntayhtymiin (111 §)
- erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan ja kuntayhtymän arviointimenettelyistä (119 ja 120 §)
- tarkastuslautakuntaa koskevista ehdotuksista (122 §)
- tilintarkastuksesta (123 §)
- tarkastuslautakunnan ja tilintarkastajien tietojensaantioikeudesta (125 §)
- kunnan toimintaa markkinoilla koskevista ehdotuksista kuten kunnan myöntämien lainojen, takausten sekä vakuuksien rajoittamisesta, kunnan kiinteistön luovutuksesta ja julkisen palvelun velvoitteesta (15 luku) sekä
- lakiluonnoksen rakenteesta ja siirtymäsäännöksistä.

Lausunnot pyydetään toimittamaan viimeistään 26.8.2014 mennessä sähköpostitse osoitteeseen valtiovarainministerio@vm.fi. Lausunnoissa toivotaan käytettävän em. otsikointia tai erittelemään esitetyt huomiot luku- tai pykäläkohtaisesti. Lausunnot pyydetään toimittamaan myös word-tiedostona lausuntoyhteenvedon laatimista varten.

Lausuntoa antavien kuntien toivotaan sisällyttävän omiin lausuntoihinsa kunnassa toimivien nuorisovaltuustojen tai muiden nuoria edustavien tahojen näkemyksiä.

Luonnos hallituksen esitykseksi on saatavilla valtiovarainministeriön www.sivuilla osoitteessa www.kuntauudistus.fi.

Yleisissä säännöksissä säädettäisiin lain tarkoituksesta, kunnan toiminta-ajatuksista, lain soveltamisalasta sekä keskeisistä määritelmistä. Kuntalain tarkoituksena olisi edistää kunnan asukkaiden itsehallinnon sekä osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien toteutumista sekä kunnan toiminnan suunnitelmallisuutta ja taloudellista kestävyyttä. Laissa otettaisiin käyttöön uusi kunnan toiminnan käsite, joka sisältäisi juridisen kuntakonsernin lisäksi kuntien yhteistoiminnan, kunnan omistukseen perustuvan toiminnan sekä ostopalvelut. Kuntalakia sovellettaisiin kunnan talouden ja hallinnon järjestämiseen ja kunnan toimintaan, jollei lailla toisin säädetä. Konserninäkökulma otetaan laissa erityisesti huomioon johtamista ja taloutta koskevassa sääntelyssä.

Laissa säädettäisiin yleisellä tasolla kunnan toimialasta ja tehtävistä. Uusia säännöksiä ehdotetaan kunnan järjestämisvastuusta ja palvelujen tuottamisesta.

Valtion ja kunnan suhdetta koskevissa säännöksissä uudistettaisiin valtion ja kuntien neuvottelumenettelyä. Neuvottelumenettely liitettäisiin osaksi uutta julkisen talouden ohjausjärjestelmää. Nykyisen peruspalveluohjelman ja -budjetin korvaisi kuntatalousohjelma, joka kattaisi kuntatalouden kokonaisuudessaan ja sisältäisi myös julkisen talouden suunnitelman edellyttämät yksilöidyt toimenpiteet kuntatalouden tasapainottamiseksi.

Laissa säädettäisiin kuntavaaleista ja valtuuston kokoonpanosta sekä tehtävistä. Valtuusto olisi edelleen asemaltaan kunnan ylintä päätösvaltaa käyttävä toimielin. Kunta voisi päättää valtuuston koosta siten, että laissa säädettäisiin ainoastaan valtuutettujen vähimmäismäärästä asukasluvultaan erilaisissa kunnissa. Kuntavaalien siirtyessä keväälle valtuuston toimikauden ehdotetaan alkavan kesäkuun alusta.

Laissa säädettäisiin kunnan asukkaiden äänioikeudesta, äänestysoikeudesta, aloiteoikeudesta ja kansanäänestysaloiteoikeudesta. Säännöksiä kunnan käytettävissä olevista keinoista asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamisoikeuksien edistämiseksi täydennettäisiin. Lakiin koottaisiin vaikuttamistoimielimiä koskeva sääntely. Kunnalla olisi uusi velvollisuus asettaa nuorisovaltuusto sekä nykyistä sääntelyä vastaavasti vanhusneuvosto. Kunta voisi asettaa alueellisia toimielimiä, joiden kokoonpanosta ja tehtävistä säädettäisiin laissa. Lisäksi osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia tuettaisiin säätämällä viestinnästä sekä tietojen saatavuudesta yleisessä tietoverkossa.

Kunnan toimielimiä, toimielinten kokoonpanoa sekä kunnan johtamista koskevat säännökset vastaisivat perusperiaatteiltaan nykyisiä säännöksiä. Kunnan toimielimiä ja johtamista koskevat säännökset jaettaisiin omiin lukuihinsa. Kunnan pakollisia toimielimiä valtuuston lisäksi olisivat kunnanhallitus ja tarkastuslautakunta. Muutoin luottamushenkilöorganisaatio olisi valtuuston päätettävissä. Luottamushenkilöiden asemaa päätöksenteossa vahvistavina malleina laissa tuotaisiin esille valiokunta- ja puheenjohtajamallit. Valtuusto voisi myös päättää, että toimielinten puheenjohtajat toimivat päätoimisena tai osa-aikaisena luottamushenkilönä.

Kunnan johdon tehtäviä ja työnjakoa pyritään selkiyttämään. Laissa säädettäisiin kuntastrategiasta, jolla valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista ja jonka mukaisesti kuntaa johdetaan. Kunnanhallituksen tehtävistä säädettäisiin nykyistä yksityiskohtaisemmin. Kuntaa johtaisi kunnanhallituksen alaisena kunnanjohtaja tai pormestari. Myös kunnanhallituksen puheenjohtajan tehtävistä säädettäisiin. Kunnan ja kunnanjohtajan välillä olisi tehtävä johdon työnjakoa selkiyttävä johtajaso-pimus. Kunnan toiminnan kokonaisohjauksen vahvistamiseksi lakiin ehdotetaan uusia säännöksiä omistajaohjauksesta sekä kunnan tytäryhteisöjen toiminnasta ja konserniohjeista.

Luottamushenkilöiden toimintaedellytyksiä parannettaisiin laajentamalla oikeutta saada vapaata luottamustoimen hoitamista varten. Päätoimisella luottamushenkilöllä olisi oikeus virka- tai työvapaaseen sekä vuosiloma- ja muut vastaavat oikeudet. Luottamushenkilön tietojensaatantioikeutta koskevaa sääntelyä selkeytettäisiin. Luottamustoimeen valitseminen edellyttäisi aina henkilön suostumusta. Vaalikelpoisuussäännöksiä täydennettäisiin es-tämällä tilanteet, joissa henkilö toimisi päätöksenteon tai valvonnan kannalta kaksoisroolissa. Päätöksenteon riippumattomuutta ja läpinäkyvyyttä edis-tettäisiin myös säätämällä keskeisten luottamushenkilöiden ja viranhaltijoi-den uudesta velvollisuudesta ilmoittaa sidonnaisuuksistaan. Puoluerahoi-tuksen läpinäkyvyyden edistämiseksi kuntien tulisi ilmoittaa tilinpäätökses-sään valtuustoryhmille maksetun tuen ja puolueille tilitettyjen luottamus-henkilöpalkkioiden määrä.

Kuntien yhteistoiminnan muotoina säädettäisiin kuntayhtymästä, yhteisestä toimielimestä, yhteisestä virasta ja sopimuksesta viranomaistehtävän hoitamisesta. Kuntien luottamushenkilöiden asemaa yhteistoimintaa koskevassa päätöksenteossa pyrittäisiin vahvistamaan säätämällä nykyistä yksityiskohdaisemmin yhteistoimintaorganisaatioiden toimielimistä ja yhteistoimintasuojimusten sisällöstä.

Säännökset kunnallisten liikelaitosten johtamisesta ja toimielimistä vastaisivat voimassa olevaa lakia. Kunnallisten liikelaitosten talouteen ehdotetaan sovellettavaksi kunnan taloutta koskevia säännöksiä eräin poikkeuksin. Lakiin sisältyisivät voimassa olevaa lakia vastaavat säännökset henkilöstöstä.

Lain päätöksenteko- ja hallintomenettelyä koskevissa säännöksissä kunnan hallintosäännön merkitystä ja sisältöä ehdotetaan laajennettavaksi. Asian ottaminen ylemmän toimielimen käsiteltäväksi (otto-oikeus) rajattaisiin ainoastaan kunnanhallituksen käytettäväksi. Laissa mahdollistettaisiin sähköinen kokous ja sähköinen päätöksentekomenettely sekä kunnan ilmoitusten julkaiseminen yleisessä tietoverkossa.

Kunnan toiminnan taloudellista kestävyyttä pyrittäisiin turvaamaan vahvistamalla alijäämän kattamisvelvollisuuden sitovuutta ja ulottamalla alijäämän kattamisvelvollisuus myös kuntayhtymiin. Kunnan ja kuntayhtymän taaseeseen kertynyt alijäämä tulisi kattaa enintään neljän vuoden määräajassa. Jos alijäämää ei katettaisi määräajassa, kunta tai kuntayhtymä voisi joutua arviointimenettelyyn. Arviointimenettely vastaisi erityisen heikossa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelyä, jota koskevat säännökset kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetusta laista ehdotetaan siirrettäväksi osaksi kuntalain taloussääntelyä. Kuntayhtymien arviointimenettelyä koskevat säännökset olisivat kokonaan uusia. Muutoin kunnan taloutta koskevat säännökset vastaisivat pääosin voimassa olevaa lakia.

Hallinnon ja talouden tarkastusta koskevissa säännöksissä täydennettäisiin erityisesti tarkastuslautakuntaa koskevaa sääntelyä. Tarkastuslautakunnalla olisi arviointitehtäviä, tilintarkastukseen liittyviä ja muita valmistelutehtäviä. Tilintarkastusta koskevat säännökset vastaavat pääosiltaan voimassa olevaa lakia, mutta tilintarkastajana voisi jatkossa toimia vain tilintarkastusyhteisö.

Kuntalakiin sisältyisivät myös säännökset kunnan toiminnasta markkinoilla. Kunnan yhtiöittämisvelvollisuudesta, poikkeuksista yhtiöittämisvelvollisuudesta ja hinnoittelusta markkinoilla toimittaessa säädettäisiin voimassa olevaa lakia vastaavasti. Kunnan takauksia, kiinteistön luovutusta ja julkisen palvelun velvoitetta koskevat menettelysäännökset olisivat uusia. Niillä selkiytettäisiin erityisesti kansallisen sääntelyn suhdetta EU-sääntelyyn.

Oikaisuvaatimusta ja kunnallisvalitusta koskevissa säännöksissä tuotaisiin esille suhde yleislainsäädäntöön. Päätösten tiedoksiannossa kunnan jäsenille tulisi ottaa käyttöön pöytäkirjojen julkaiseminen yleisessä tietoverkossa. Esityksessä ehdotetaan lisäksi muutoksia kielilakiin, kuntarakennelakiin sekä eräisiin muihin lakeihin.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2015. Kunnan toimielimiä ja johtamista sekä luottamushenkilöitä koskevia uusia säännöksiä ehdotetaan sovellettavaksi osin vasta vuonna 2017 ensimmäisen lain voimaantulon jälkeen valittavan valtuuston toimikauden alusta lukien. Alijäämän kattamisvelvollisuutta ja arviointimenettelyjä koskeviin säännöksiin ehdotetaan siirtymäsäännöksiä. Lisäksi lakiin sisältyisivät voimassa olevaa lakia vastaavat yhtiöittämisvelvollisuutta koskevat siirtymäsäännökset.

Uusia kuntia koskevia lakisääteisiä velvoitteita ovat kuntastrategian laatiminen, johtajasopimukset, nuorisovaltuuston tai vastaavan vaikuttajaryhmän asettaminen, ja sen toimintaedellytyksistä huolehtiminen, konserniohjeiden sisältövaatimukset, sähköiset päätöksentekomenettelyt, kuntayhtymän alijäämän kattamisvelvoitteet, takausrajoitukset, kiinteistön myyntisäännökset, mahdollisuus antaa julkisen palvelun velvoite sekä kunnan toiminnan kannalta keskeisten asiakirjojen, päätöspöytäkirjojen sekä sidonnaisuuksia koskevien ilmoitusten julkaiseminen yleisessä tietoverkossa. Lainsäädäntöä on tarkennettu muun muassa alijäämän kattamisen osalta sekä arviointimenettelyn laajentamisella. Luottamushenkilön uusia velvollisuuksia ja oikeuksia ovat laajennettu oikeus saada vapaata työstään luottamustoimen hoitamiseksi sekä sidonnaisuusilmoitusten antamisvelvollisuus. Lisäksi luottamushenkilöiden asemaan vaikuttavat suostumuksen edellytys luottamustoimeen hoitamiseen, uudet vaalikelpoisuusrajoitukset, toimielimen puheenjohtajistoon kohdistuva erottamisoikeus sekä tarkennetut tiedonsaantioikeudet. Merkittävimmät muutokset koskevat kuntatalousohjelmaa sekä arviointimenettelyn laajentamista ja kytkemistä alijäämän kattamista koskevaan sääntelyyn.

Luonnos hallituksen esitykseksi on saatavilla myös valtiovarainministeriön www.sivuilla osoitteessa **www.kuntauudistus.fi**.

Liitejakelu:

- Valtiovarainministeriön lausuntopyyntö 8.5.2014 (VM065:00/2012)
- Kuntalaki 2014, hallituksen esitys

Lisätiedot: Kaupunginjohtaja Janne Kinnunen, puh. 044 459 7300.

Ehdotus

Kaupunginjohtaja:

Kaupunginhallitus antaa hallituksen esitysluonnoksesta uudeksi kuntalaiksi seuraavan sisältöisen lausunnon:

"Kuntalakiluonnos vastaa kohtuullisen hyvin kuntien toimintaympäristössä tapahtuneeseen muutokseen edellisen kuntalain voimaantulosta 1995. Esityksessä esitetään joitain uusia tehtäviä ja tarkennetaan tehtävien hoitoa.

Esitetyt säännökset mahdollistavat pitkälti kunnan hallinnon ja talouden hoidon järjestämisen paikallisten olosuhteiden ja tarpeiden mukaan, mutta osittain esityksillä on pyritty ohjaamaan kuntaa ottamaan nykyistä paremmin asioita huomioon, joko siten, että säännöksissä on tuotu esiin eri mahdollisuuksia tai että säännöksiin sisältyy on tarkennettu ja tiukennettu

velvoittavampaan muotoon.

Säännöksiin on edelleen kirjattu korkeimman hallinto-oikeuden oikeuskäytännössä ja Eu-oikeudessa vakiintuneita periaatteita normatiivisiksi toimintamalleiksi, kuten on menetelty esim. kunnan myöntämän lainan, takauksen tai muun vakuuden antamisesta toisen velasta tai muusta sitoumuksesta sekä kuntien omistaman kiinteistön luovutuksesta tai vuokralle antamisesta."

Kaupunginhallitus päättää edelleen pyytää Viitasaaren nuorisovaltuustolta näkemyksiä esitysluonnoksesta uudeksi kuntalaiksi 20.8.2014 mennessä.

Päätös

Hyväksyttiin yksimielisesti siten, että kaupunginhallituksen lausuntoon liitetään kaupunginjohtajan kokouksessa esittämät yksityiskohtaiset lausuntokohdat liitteen nro 1 mukaisesti.

Kaupunginhallitus päätti edelleen pyytää Viitasaaren nuorisovaltuustolta näkemyksiä esitysluonnoksesta uudeksi kuntalaiksi 20.8.2014 mennessä.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Ote nuorisovaltuusto, jatkokäsittelyyn kaupunginhallitus 25.8.2014

Kaupunginhallitus 11.8.2014 § 196, liite nro 1

x kunnan toiminnan käsitteestä (6 §)

- ei huomautettavaa

x kunnan tehtäviä, järjestämisvastuuta ja palvelujen tuottamista koskevista ehdotuksista (7-9 §)

- 7 § Kunnan tehtävät;
- ei huomautettavaa
- 8 § Kunnan järjestämisvastuu;
- 3 mom;
- lakisääteisen yhteistoiminnan osalta tulee varmistaa se, että sellaisillakin kunnilla, jotka eivät ole järjestämisvastuussa, on käytännössä mahdollisuus vaikuttaa kunnan maksettaviksi tuleviin kustannuksiin
- 9 § Palvelujen tuottaminen;
- esitetään poistettavaksi 2 momentti (Julkisen hallintotehtävän kunta voi kuitenkin antaa muille kuin viranomaisille vain, jos siitä erikseen säädetään)

x kuntatalousohjelma (12 §);

- lähtökohtaisesti menettely lisää kuntien talouden ennustettavuutta, mutta todellinen vaikutus valtion talousarviokäsittelyyn jää nähtäväksi

x kuntavaalien ja valtuuston toimikauden alkamisen ajankohdan muuttamisesta (15 §);

- kunnallisvaalien ajankohtaan ei haluta muutosta
- kriittisesti esityksen voidaan suhtautua seuraavin perustein:
valtiollisten ja kuntavaalien keskittäminen samaan ajankohtaan ei ole riittävä perustelu kuntavaalien ajankohdan siirrolle. Ehdotuksen laatijatkaan eivät pysty perustelemaan vaaliajankohdan muutosta äänestysaktiivisuuden lisääntymisellä. Lisäksi lokakuussa kunnissa on henkilöstöä saatavissa paremmin vaalin toimittamiseen kuin huhtikuussa, joka sekä valtiolla että kunnilla on toiseksi suosituin lomakuukausi. Lisäksi vaalipäivää jouduttaisiin pääsiäisen vuoksi siirtämään, mikä myöskään ei vaikuttane myönteisesti äänestysaktiivisuuteen.
- 1 momentin osalta ehdotetaan, että valtuuston toimikausi jatkossakin alkaa kalenterivuoden alusta. Perustelu: valtuuston toimikauden ja kunnan tilikauden ajankohtien on perusteltua olla samat, vaikka valtuusto ei nykyjärjestelmän mukaisessa järjestelyssä pääsekään vaikuttamaan juuri ensimmäisen toimintavuotensa talouden suunnitteluun. Ensimmäinen vuosi on hyvä "sisäänajovaihe kunnan asioiden hoitoon" uusille valtuutetuille.

x valtuuston kokoa koskevasta sääntelystä (16 §)

- ei huomautettavaa, koska valtuusto voi halutessaan päättää valittavaksi alarajat ylittävän määrän valtuutettuja

x osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä vaikuttamistoimielimiä kuten nuorisovaltuustoa koskevista ehdotuksista (5 luku, 20-29 §§);

- onko 22 § 2 mom 3 kohta "valitsemalla palvelujen käyttäjien edustajia kunnan toimielimiin" tarpeen kirjata lakiin, koska käytännössä kaikki valittavat valtuutetut ja muiden toimielinten jäsenet ovat joidenkin kunnan tarjoamien palvelujen käyttäjiä?

Pm Pm

- uudet lakisääteiset vaikuttamistoimielimet ovat omiaan lisäämään kustannuksia tilanteessa jossa kuntasektoriin kohdistuu merkittäviä talouden sopeutuspaineita.

x kunnan toimielinorganisaation ja johtamisen vaihtoehtoisista organisointitavoista (31, 34 ja 38 §)

- 34 § 2 mom Toimielimen puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat
- kyseessä on linjaus siirtymisestä puheenjohtajistojen osalta ammattimaisempaan suuntaan. Järjestely laajasti toteutuessaan voi aiheuttaa merkittäviä henkilöstömenoja kunnissa

x kuntastrategiasta (39 §)

- pykälään on perusteltua lisätä määritelmä pitkän aikavälin pituudesta.
Kuntastrategian tekeminen lienee perusteltua vaikka kaiken kaikkiaan kunnille on annettu kohtuuttoman paljon velvoitteita erilaisten ohjelmien ja strategioiden tekemiseen. Voisiko muita strategioita ja ohjelmia yhdistää tähän lakisääteiseen strategiaan.

x kunnanhallituksen ja kunnanhallituksen puheenjohtajan tehtävistä (40 ja 41 §)

- 41 § Kunnanhallituksen puheenjohtaja
- lakiin tulee määritellä, mitä tarkoitetaan poliittisella valmistelulla (kirjaus selkeyttävä sekä luottamushenkilön että valmistelevan henkilökunnan kannalta)

x johtajasopimuksesta (43 §)

- lähtökohtaisesti myönteinen asia. Kunnan harkintavaltaan tulisi jättää, käsitelläkö johtajasopimus hallituksessa vai valtuustossa,

x omistajaohjausta ja kuntakonsernin johtamista koskevista ehdotuksista (6 §, 47 -49 §)

- ei huomautettavaa

x kuntien yhteistoimintaa koskevista ehdotuksista (8 luku, 50 – 65 §)

- ei huomautettavaa

x luottamushenkilöiden vaalikelpoisuuteen ehdotetuista muutoksista, erityisesti kunnan- hallituksen osalta tytäryhteisöjen hallituksen jäseniä ja puheenjohtajistoa koskevista ehdotuksista (74 § 1 ja 4 mom.)

- aiheuttaa uusia haasteita tytäryhteisöjen valvonnalle, määräyksellä kavennetaan kunnan itsehallintoon kuuluvaa päätösvaltaa. Hallintolain ja kuntalain esteellisyysäännöksillä voidaan varmistaa päätöksenteon objektiivisuus kunnanhallituksessa.

x päätoimisen ja osa-aikaisen luottamushenkilön asemaa ja luottamushenkilön oikeutta saada vapaata työstään koskevista ehdotuksista (81 ja 82 §)

- 81 § Päätoimisen ja osa-aikaisen luottamushenkilön asema
- olisiko perusteltua, että kokoaikaisesta tai osa-aikaisesta luottamustehtävästä maksettavasta palkkiosta tulisi valtakunnalliset suositukset (henkilöstön palkkojen osalta KVTES ym, huolimatta siitä, että valtuusto päättää myös luottamushenkilöiden kokouspalkkioista)?
- päätoimisten luottamushenkilöiden kautta laissa haetaan luottamushenkilötoiminnan ammatillistumista. Tällä on todennäköisesti kuntien kustannuksia lisäävä vaikutus tilanteessa, jossa kuntien valtionavustuksiin on tulossa merkittäviä leikkauksia.

PM

x sidonnaisuuksien ilmoittamisesta (85 §)

- ei huomautettavaa

x kunnallisen puoluerahoituksen läpinäkyvyyttä koskevista ehdotuksista (19 § 2 mom. ja 83 § 3 mom.)

- ei huomautettavaa

x otto-oikeuden rajaamisesta kunnanhallitukselle (93 §)

- ei huomautettavaa (otto-oikeutta lienee käytetty harvoin. Huom. lautakunnilla ei jatkossa enää olisi otto-oikeutta, koska lakiehdotuksen mukaan ”kunnanhallitus, kunnanhallituksen puheenjohtaja, kunnanjohtaja tai hallintosäännössä mainittu kunnan viranhaltija voivat ottaa kunnanhallituksen käsiteltäväksi asian, joka on tämän lain nojalla siirretty kunnanhallituksen alaisen viranomaisen tai kunnanhallituksen jaoston toimivaltaan ja jossa asianomainen viranomainen on tehnyt päätöksen”. Muilla toimielimillä ei ole kuntalain mukaan otto-oikeutta.)

x toimielinten sähköisiä päätöksentekotapoja koskevista ehdotuksista (99 - 101 §) sekä kunnan ilmoitusten, kunnan toimintaa koskevien tietojen ja pöytäkirjojen julkaisemisesta tietoverkossa (109 ja 110 §, 141 §)

- 99 § Toimielinten päätöksentekotavat

- ei huomautettavaa

100 § Sähköinen kokous

- ei huomautettavaa(sähköinen kokous edellyttää lisää teknisten laitteiden hankintaa ja yhteyksien varmistusta)

101 § Sähköinen päätöksenteko

- ei huomautettavaa

- 109 § Kunnan ilmoitukset

- ei huomautettavaa

110 § Tietojen saatavuus yleisessä tietoverkossa

- ei huomautettavaa (pääosin ovat jo nyt kunnan kotisivuilla nähtävänä)

-141 § Päätöksen tiedoksianto kunnan jäsenelle

- ei huomautettavaa edellyttäen, että yhteydet ovat yhdenvertaisesti saatavissa ja valtio osallistuu kustannuksiin (tässä kohdassa ei ole mainintaa siitä, että valtuusto voisi päättää muunlaisestakin tiedoksiannosta; ei kuitenkaan liene mahdoton asia, jos esim. valtuusto haluaisi pitää pöytäkirjan myös perinteisesti nähtävillä)

x alijäämän kattamisvelvollisuudesta määrääjassa ja alijäämän kattamisvelvollisuuden ulottamisesta kuntayhtymiin (111 § Talousarvio ja taloussuunnitelma)

- ei huomautettavaa (uutena alijäämän kattamisvelvoite myös kuntayhtymillä)

x erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan ja kuntayhtymän arviointi- menettelyistä (119 ja 120 §)

- 119 § Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettely

- ei huomautettavaa

- 120 § Arviointimenettely kuntayhtymässä

- ei huomautettavaa

x tarkastuslautakuntaa koskevista ehdotuksista (122 §) x tilintarkastuksesta (123 §)

- ei huomautettavaa

x tarkastuslautakunnan ja tilintarkastajien tietojensaantioikeudesta (125 §)

PM Pz

- ei huomautettavaa

x kunnan toimintaa markkinoilla koskevista ehdotuksista kuten kunnan myöntämien lainojen, takausten sekä vakuuksien rajoittamisesta, kunnan kiinteistön luovutuksesta ja julkisen palvelun velvoitteesta (15 luku 127 – 133 §) sekä

- ehdotetaan, että kunnan omaan harkintavaltaan jätetään kuntakonsernin ulkopuolisen yritystoiminnan takauksesta päättäminen, mikäli takauksen myöntäminen on kunnan edun mukaista

x lakiluonnoksen rakenteesta ja siirtymäsäännöksistä.

- ei kommentoitavaa

Muuta:

-

RM Pn